

Girona inaugura un nou accelerador lineal **Incorpora una nova tecnologia per millorar el tractament**

Marina Geli, consellera de Salut, acompanyada de Ferran Cordón, director dels Serveis Territorials de Salut a Girona, i Ramon López, president de l'Institut Català d'Oncologia, ha inaugurat a Girona el nou accelerador lineal que donarà servei als pacients gironins de càncer que necessitin tractament amb radioteràpia. Aquest equipament ha suposat una inversió de 2.665.000€.

Amb el nou equipament tota la població gironina que requereix radioteràpia pot ser tractada en la seva àrea sanitària, la qual cosa redueix els desplaçaments de pacients a d'altres centres. Els dos acceleradors que donen servei a les comarques de Girona es troben a l'ICO, annex ubicat a l'Hospital Doctor Josep Trueta.

Aquest accelerador substitueix la unitat de Cobalt 60, que resultava inadequada per al tractament d'alguns tipus de tumors. És una màquina bessona de la que ja hi havia en funcionament, el que permet augmentar la funcionalitat ja que es poden utilitzar indistintament en cas d'avaria o revisió d'una d'elles. D'altra banda, la innovació tecnològica permet millorar el control per definir clarament la zona del cos que cal irradiar, i facilita el seguiment dels pacients al llarg del tractament. Tot i que les obres d'adequació de l'espai i instal·lació del nou accelerador lineal han trigat prop d'un any, l'ICO ha continuat tractant el mateix nombre de malalts que treballant amb les dues màquines, gràcies a l'establiment d'un torn de nit.

La consellera de Salut, Marina Geli, i el president de l'ICO, Ramón López, van agrair a tots els professionals el seu esforç en els darrers mesos.

L'ICO preveu un augment de la necessitat de tractaments de radioteràpia a Girona els propers anys, ja que, com més alta és l'esperança de vida, més casos de càncer es donen en una població i atès que l'ICO és centre de referència en radioteràpia per a tota la població de Girona i també per a algunes àrees i patologies fora de Girona. En quatre anys els tractaments en radioteràpia han passat d'uns sis-cents a més d'un miler. L'increment observat i les previsions cara al futur, subratllen la necessitat de desenvolupar nous projectes a fi d'oferir l'assistència integral oncològica a la població gironina.

L'ICO acull una reunió sobre les cures paliatives a Catalunya **S'inclou en el marc de la revisió del Pla d'Atenció al Final de la Vida**

Els equips de cures paliatives amb més experiència a Catalunya s'han reunit aquest mes de març a l'Institut Català d'Oncologia per tal d'elaborar una anàlisi de la situació de les cures paliatives a nivell català.

Aquesta trobada s'emmarca dins la revisió del Pla d'Atenció al Final de la Vida, del Pla Director SocioSanitari, on destaca com a àrea de millora l'atenció continuada i urgent i els mecanismes de cooperació en la intervenció precoç dels equips de cures paliatives a Catalunya.

L'acte va incloure la presentació del projecte "L'atenció continuada i urgent en el malalt oncològic avançat i terminal a Catalunya" encarregat pel Departament de Salut, a càrrec del director general de l'ICO, Joaquim Esperalba, i el cap de Servei de Cures Paliatives de l'ICO l'Hospitalet, Xavier Gómez-Batiste.

A la reunió del grup de treball es van posar en comú les experiències i propostes dels diferents equips de cures paliatives, es va fer una valoració de la situació actual i de les perspectives de cooperació en els àmbits de recerca, formació, directors i observatoris.

Reactivat el Comitè Promotor del Projecte ICO sense Fum Per avançar en el control del tabaquisme i continuar sent líder de la Xarxa

L'Institut Català d'Oncologia, centre coordinador de la Xarxa Catalana d'Hospitals Sense Fum (XCHSF), reprèn les trobades del Comitè Promotor del Projecte "ICO sense Fum", un òrgan que vetlla pel bon funcionament del projecte i promou iniciatives de control del tabaquisme als tres centres ICO.

Un hospital sense fum és un centre que promou activitats per a la prevenció i la deshabitació tabàquica del personal i pacients. A través del Comitè Promotor es fixen els objectius i es defineixen les accions a realitzar per al correcte compliment dels espais sense fum. A més, també s'encarrega d'avaluar el funcionament del projecte i garantir el desplegament de programes de control de tabaquisme per aconseguir progressivament un hospital més lliure de tabac.

Actualment, el projecte de la XCHSF, liderat per l'ICO, ha estat implantat a 44 hospitals catalans. Entre les iniciatives incloses al projecte, destaca el Programa de Deshabitació Tabàquica (PDT), que ofereix ajuda per deixar de fumar al personal fumador i als pacients dels centres hospitalaris. El programa PDT per al personal s'ha implantat a 28 centres, i l'any 2006 va atendre al voltant de 750 professionals d'arreu de Catalunya.

Eduard Punset imparteix la conferència: "L'ànima està en el cervell"

La conferència forma part del cicle "Àgora Oncològica" organitzat per la Fundació Institut Català d'Oncologia.

La Fundació ICO ha convidat l'advocat, periodista, escriptor i economista Eduard Punset, per presentar el seu darrer llibre a l'ICO de l'Hospitalet. Nascut a Barcelona, Eduard Punset ha estat ministre de Relaciones para las Comunidades Europeas, i va participar, també, en la implantació de l'Estat de les autonomies com a conseller de Finances de la Generalitat i com a president de la Delegació del Parlament Europeu a Polònia. Ha exercit també com a periodista econòmic de la BBC i The Economist i com a representant del Fons Monetari Internacional. És autor, entre d'altres llibres, de *Viatge a la felicitat* i *El alma está en el cerebro*.

Durant la xerrada, Eduard Punset va oferir a la setantena d'assistents un viatge per les emocions, la felicitat i la recerca dels sentiments positius. Ramon López, president de l'ICO, va fer la presentació de l'acte, que va tenir lloc el 7 de març passat.

A l'ICO s'ofereix l'ajuda al treballador fumador des del 2003. Aquesta ajuda es porta a terme a través del "mentoring", amb el suport d'una infermera especialista en tabaquisme, que facilita gratuïtament el tractament farmacològic necessari, amb el suport del programa PDT. L'any 2006 van ser atesos una trentena de professionals dels centres ICO, amb un 31% d'abstinència als 6 mesos. Pel què fa al programa PDT per a pacients, en el conjunt de la Xarxa encara són pocs els centres que l'ofereixen. A l'ICO, aquest programa està implantat des d'inicis de l'any passat. Ara el Comitè Promotor ha decidit millorar l'atenció del pacient fumador hospitalitzat, incrementant el temps del personal d'infermeria dedicat a atendre als pacients fumadors ingressats, i als atesos a l'hospital de dia i a radioteràpia.

Cal destacar també que la XCHSF ha iniciat el programa de formació, que inclou cursos gratuïts per als professionals de la xarxa, per tal d'actualitzar el coneixement en: teràpia farmacològica per deixar de fumar, prevenció i control, bases motivacionals per ajudar a deixar de fumar i estratègies per a la prevenció de les recaigudes. Més informació i inscripció als cursos, a l'apartat de Formació de la pàgina web: www.iconcologia.net

Es crea el Servei de Prevenció de Riscos Laborals

A partir d'ara l'Institut Català d'Oncologia té un Servei de Prevenció de Riscos Laborals, que s'ha integrat dins l'estructura de la institució, sense perdre el suport que tenia de la Mancomunitat Sanitària de Prevenció.

El nou Servei, que dona cobertura als tres centres de l'ICO, inclou el desenvolupament de dues línies d'actuació: la medicina del treball i l'especialitat en psicociologia i ergonomia.

Les principals tasques seran:

- la vigilància de la salut dels treballadors en el seu lloc de treball
- la formació en prevenció de riscos laborals i
- la posada en marxa de campanyes de salut preventiva.

La integració de la prevenció de riscos laborals dins l'estructura de l'ICO representa una millora de cara al personal, ja que es dota de més recursos, de més mitjans i ofereix una major proximitat. Cal destacar, a més, que es manté el concert que ja hi havia amb la Mútua d'Accidents Laborals MC Mutua, després de la integració de Midat Mútua a aquesta nova entitat.

L'equip del Servei de Prevenció de Riscos Laborals està format per Àngel Plans, cap del Servei, Ives Flores, infermera del treball i amb el suport administratiu de Mònica Llobet.

Per contactar amb el Servei de Prevenció de Riscos Laborals podeu trucar al telèfon 93 260 77 28 (Mònica Llobet). La Unitat Bàsica de Salut Laboral de l'ICO l'Hospitalet continua funcionant a la 7a planta de l'Hospital Duran i Reynals.

Es presenta el Pla de Formació i Docència

La Unitat de Formació i Docència planifica les activitats docents de l'ICO

El comitè de direcció ha aprovat el programa presentat per la Unitat de Formació i Docència per al període 2007-2009. Es preveu presentar-lo en sessions informatives als tres centres de l'ICO durant les properes setmanes.

A la intranet ja es pot consultar l'oferta integrada de Formació Continuada per al 2007, que consta de 40 cursos adreçats als diferents estaments professionals de l'ICO, i que compta amb un pressupost de 144.000 euros. No és, però, una oferta tancada, sinó que està previst ampliar-la al llarg de l'any amb, entre d'altres, cursos sobre programes informàtics i activitats formatives de suport públic de la Unió Catalana d'Hospitals i del Consorci Hospitalari de Catalunya (UCf).

A hores d'ara, 300 treballadors de l'ICO (prop del 40% de la plantilla) té previst realitzar alguna activitat formativa aquest any. L'objectiu seria augmentar el percentatge al 50% l'any vinent, i al 100% el 2009. Per aconseguir-ho, els Serveis hauran d'incloure un pla de formació propi a les DPOs.

Sessions científiques a Badalona

El febrer passat l'ICO Badalona va obrir una sèrie de sessions científiques com a part del pla de formació continuada. Josep Maria Ribera, cap del Servei d'Hematologia Clínica d'aquest centre, va impartir la primera, titulada "La leucèmia aguda limfoblàstica (LAL) de l'adult en el segle XXI".

Després d'un repàs a l'estat actual del tractament d'aquesta malaltia, va analitzar les diferències observades entre nens i adults que poden justificar el pronòstic més desfavorable en els adults. Tot seguit, va parlar dels factors pronòstics, dels tractaments amb quimioteràpia adaptats al risc, i dels trasplantaments de progenitors hematopoètics. Finalment, la sessió es va centrar en els subgrups de LAL on s'estan produint avenços terapèutics significatius gràcies a nous fàrmacs, en concret imatinib (LAL amb cromosoma Filadelfia), eituximab (LAL B madures) i nous anàlegs de les purines, com la forodesina i la nelarabina (LAL T).

ICObreus

Curs de prevenció per a tècnics municipals. El Servei de Prevenció i Control del Càncer va impartir, el passat mes de febrer, un **Curs de Prevenció del Càncer i l'Acció des dels Municipis** amb l'assistència d'una vintena de responsables i tècnics municipals de salut pública. L'objectiu del curs, ofertat per la Diputació de Barcelona, és donar a conèixer el Codi Europeu contra el Càncer i facilitar als assistents pautes per controlar els factors de risc.

Primera guia clínica europea sobre consell genètic. **European Guidelines for the clinical management of Lynch syndrome (HNPCC)** és la primera guia sobre consell genètic d'Europa. La Unitat de Consell Genètic, del Servei de Prevenció del Càncer, i el Laboratori de Recerca Translacional han participat en la seva elaboració, juntament amb una vintena d'institucions i hospitals d'arreu d'Europa. La guia es pot consultar a la intranet, o al lloc web del Journal of Medical Genetics: jmg.bmj.com

Canvis en la Direcció de Qualitat i Avaluació

Aquest mes de març, Àngel Vidal, director de Qualitat i Avaluació, s'ha incorporat a la direcció de l'Institut Català de la Salut i, en conseqüència ha deixat l'ICO, on havia treballat des de la seva creació. Assegura que per afrontar aquest nou repte, s'emporta el que ha après al llarg dels darrers dotze anys, que es fonamenta en "compartir el que jo denomino el món oncològic, on es dona molta importància al present i es té una cura especial de les relacions entre les persones, fent que el dia a dia sigui afectuós i respectuós. No hem d'oblidar que per tenir cura dels altres, hem de tenir cura de nosaltres".

A l'hora de valorar l'evolució de l'ICO, de la qual en forma part, Vidal recorda que "el 1995 comença per a mi l'aventura de tirar endavant el projecte de l'ICO, que avui és una realitat magnífica, a què s'han incorporat els professionals de Girona i Badalona, i que ha passat dels 300 treballadors inicials als més de 700 actuals"

Subratlla que el més rellevant d'aquest creixement és que "s'ha dut a terme amb elements d'innovació, com van ser el model assistencial en xarxa, les unitats funcionals, la direcció participativa per objectius, els incentius, la carrera professional i el gran desenvolupament de la recerca". Considera, a més, que l'organització mostra "signes de maduresa amb l'acollida de nous lideratges" que, com no podia ser d'altra manera, conviuen amb els anteriors, i s'enriqueixen mútuament.

Finalment, de la seva tasca al front de la política de qualitat de l'ICO destaca que ha estat "un entusiasta de potenciar la professionalitat de la infermeria -mitjançant la formació continuada i la creació del postgrau d'Infermeria Oncològica- i de les polítiques de millora contínua (Model Europeu de Qualitat). En aquest sentit, he estat molt afortunat perquè sempre he trobat persones que han col·laborat de manera entusiasta a tirar endavant aquestes iniciatives".

Jordi Trelis, cap del Servei de Suport Integral i director assistencial de l'ICO Badalona

Jordi Trelis va néixer l'any 1962 a Sabadell, on viu actualment. Va estudiar medicina a la Universitat Autònoma de Barcelona. És especialista en medicina interna i master en cures pal·liatives per la Universitat de Barcelona. Sempre s'ha dedicat al món sociosanitari, en particular a les cures pal·liatives. Des de començament d'any és director assistencial a l'ICO Badalona.

Per què vas decidir estudiar medicina?

Vaig estudiar medicina perquè sempre m'ha agradat el contacte amb les persones i la capacitat per ajudar els altres. I vaig veure que era una de les carreres que m'omplia i em servia per fer allò que jo volia.

Quins són els teus inicis laborals?

Vaig començar a treballar en un dels primers PADES que hi va haver a Catalunya. Vaig conèixer quina era la realitat d'aquest món, en contacte amb els malalts i les famílies en el seu domicili, amb patologies oncològiques i geriàtriques. Allà va ser on vaig conèixer el meu mestre, en Xavier Gómez Batiste, actual cap de Servei de Cures Pal·liatives de l'ICO l'Hospitalet, i a partir de llavors va començar la nostra "carrera conjunta". Fou quan em vaig implicar en el projecte "Vida als anys" del Departament de Salut.

Com vas començar a treballar a l'ICO?

L'any 1991 vaig guanyar una plaça de l'Hospital de Bellvitge com a metge de la UFISS i, des de llavors, vam iniciar la creació d'un equip de pal·liatiu, conjuntament amb el Xavier Gómez. Primer vam crear un equip de suport (UFISS) amb la incorporació de la Núria Codorniu i l'Eulàlia Alburquerque. Posteriorment es va obrir una consulta externa i després es va crear la unitat d'hospitalització, amb la Tàrsila Ferro de supervisora d'infermeria. Així l'any 1995 vam crear un dels primers serveis hospitalaris de cures pal·liatives de l'Estat. Jo vaig passar a ser el coordinador d'aquest Servei a l'ICO l'Hospitalet.

Com recordes aquella època?

Una època divertida, de construcció d'un projecte, de coses noves. Amb la supervisió del Xavier Gómez Batiste era molt fàcil treballar, perquè podíem organitzar les coses a la nostra manera. En aquest primer temps, la Núria Codorniu i jo també vam anar a Oxford a fer un curs avançat de cures pal·liatives, perquè aquí no s'impartien. Van ser uns moments de molts canvis, ja que vam passar de cinc persones a l'equip a una vintena en només quatre anys.

Quines van ser les principals tasques a l'inici del Servei?

La tasca principal era la consolidació del Servei de cures pal·liatives. També es va iniciar la formació, amb la creació de cursos i congressos; l'objectiu era difondre la tasca que estàvem realitzant, ja que érem un equip referent. Des del Servei també col·laboràvem en el Pla de Salut de la Generalitat i en el desenvolupament sociosanitari al nostre país.

Com arribes a l'ICO Badalona?

L'any 2002 em proposen encapçalar la creació de l'UFISS de Cures Pal·liatives de l'Hospital Germans Trias i Pujol. Un any abans que s'incorporés l'Institut Català d'Oncologia a

Badalona. Actualment sóc cap del Servei de Suport Integral, on coordino un model organitzatiu que inclou les cures pal·liatives, la Unitat de Psicooncologia i la Unitat de Treball Social. Aquest model d'organització integral permet que els professionals puguin actuar en qualsevol fase de la malaltia, generant una atenció adaptada a les necessitats dels malalts i les seves famílies.

Com valoraries aquests quatre anys de l'ICO Badalona?

En cures pal·liatives hi ha hagut un avenç molt important, ja que hem passat de ser un equip només consultor a ser un equip que intervé en la presa de decisions del dia a dia. Això ha estat gràcies al fet que els professionals de l'ICO Badalona han cregut des d'un inici en el nostre projecte. D'aquesta manera hem aconseguit una integració de l'oncohematologia i les cures pal·liatives com a disciplines complementàries i no antagoniques.

M'agradaria agrair a Quim Julià, Mercè Riquelme, Montserrat Bleda i Sandra Cabrera, el seu esforç i entusiasme demostrat dia a dia (i no tots els dies són fàcils), per tirar endavant aquest projecte de suport integral.

Des de gener d'aquest any exerceixes com a director assistencial.

Sí. Suposo que els anys d'experiència a l'ICO com a organització, el coneixement de les diferents vessants de la malaltia oncològica, i el meu tarannà mediador, han estat les raons perquè em triessin com a director assistencial. La creació d'aquest nou càrrec és per donar suport al director del centre, Evarist Feliu, en tasques relacionades amb l'assistència de malalts i famílies al nostre centre.

Quines són les tasques d'aquest nou càrrec?

Les meves tasques com a director assistencial són analitzar els circuits de funcionament propis de l'ICO Badalona, des de l'ingrés de malalts, atenció a Consultes Externes, com d'organització dels propis serveis de l'ICO. També haig d'analitzar com aquests serveis assistencials de l'ICO es combinen amb tots els circuits assistencials de l'Hospital Germans Trias i Pujol. Una altra de les meves funcions, que és clau, és el desenvolupament de l'ICO Badalona a la Regió Sanitària del Barcelonès Nord. Aquest ha de ser un dels objectius prioritaris, per donar atenció als serveis sanitaris de la nostra regió: als hospitals, a primària i a l'atenció sociosanitària, i així aconseguir la continuïtat assistencial de les persones ateses.

Com veus el futur de l'ICO Badalona?

Penso que l'ICO Badalona és un diamant en brut. Quan el treballem i el polim bé, serà un diamant molt cotitzat. Per fer-ho, és fonamental escoltar l'opinió dels professionals de les diferents disciplines, sobre les solucions que aportarien davant dels problemes detectats en l'àmbit dels circuits assistencials. I així ho penso fer, aquest és el meu mètode de treball.

Quines són les teves aficions?

M'agrada la música, i també jugar a tennis, encara que els meus fills ja em comencen a guanyar. També m'agrada tenir estones per estar sol, poder pensar i desconnectar.